

Trnavský samosprávny kraj

Záhorská knižnica Senica

Konštantín P A L K O V I Č

Profesor PhDr. Konštantín Palkovič Csc., významný slovenský jazykovedec, dialektológ a regionalista, sa narodil 12. októbra 1919 v Brodskom. Po ukončení strednej školy, v r. 1930-1944 študoval slovenský jazyk a filozofiu na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Po skončení štúdií pôsobil ako stredoškolský učiteľ na gymnáziu v B. Bystrici a v Skalici v r. 1944-1945 a v r. 1945 – 1946 na gymnáziu v Piešťanoch. V r. 1946 – 1954 pôsobil ako profesor na Vyššej poľnohospodárskej škole v Rakoviciach okr. Trnava a neskôr ako školský inšpektor na Povereníctve poľnohospodárstva a od r. 1961 pôsobil ako vysokoškolský pedagóg na Katedre slovenčiny FF UK v Bratislave.

Jeho odborná činnosť aj záujmy boli rozsiahle. Pôsobil na poli jazykovednom, vedeckom, pedagogickom, zberateľskom a zároveň bol aj neúnavným publicistom. Záujem o slovenčinu sa prejavil už počas štúdií na gymnáziu. Zúčastnil sa na výskume nárečí obyvateľov slovenských osád v Maďarsku. Získaný materiál potom spracoval a postupne uverejnil v 5 štúdiách v jazykovedných zborníkoch. Okrem toho študoval aj nárečia dolnozemsých Slovákov v Maďarsku, Juhoslávii a Rumunsku.

Po prestupe na poľnohospodársku školu sa tematika jeho príspevkov zmenila. Boli to články do časopisu **Zemědělská škola**, publikácie o poľnohospodárskom školstve, učebnice, ktorých bol spoluautorom, kalendár **Mladý poľnohospodár** a preklady odborných učebníc z češtiny.

V čase pôsobenia na FF UK v Bratislave sa venoval najmä výskumu a opisu nárečí, predovšetkým obcí a miest na Záhorí, ktorý dovíril **Záhoráckym slovníkom** a ktorý vydal už vo svojom dôchodkovom veku. Mapoval osobnosti jazykovedy a regiónu Záhoria. Poznatky o osobnostiach Záhoria zhrnul v publikácii **Osobnosti Záhoria**, ktoré v r. 1983 vydala Okresná knižnica v Senici.

Konštantín Palkovič sa zaoberal aj otázkami jazykovej kultúry, písal recenzie, porovnávacie štúdie slovenčiny s češtinou, chorvátčinou, slovinčinou a lužickou srbčinou. Knižne vydal aj **Slovenské nárečia**. Nárečím zapisoval aj rozprávky. Výber východoslovenských rozprávok vydal pod názvom **Nešťastné peniaze** a rozprávky zo Záhoria vyšli pod názvom **Ohoľ ho!**

Príspevky s národopisnou a historickou tematikou uverejňoval v moravsko-záhorskom časopise **Malovaný kraj**, v regionálnom týždenníku **Záhorák**, v časopisoch **Záhorie** a **Naše Záhorie**, v obecných novinách **Brodčan**, ale aj vo **Vlastivednom časopise**, v časopise **Príroda a spoločnosť** a pod. Vlastivedný výskum zavíril vydaním monografie **Obec Brodské**.

Konštantín Palkovič zomrel dňa 10.10.2008 a je pochovaný v Brodskom.

Bibliografický leták Konštantín Palkovič vydáva Záhorská knižnica v Senici pri príležitosti nedožitých 90. narodenín autora. Záznamy sú usporiadané abecedne k ich tvorbe bol využitý fond Záhorskej knižnice v Senici.

Bibliografická časť

K n i h y - vlastná tvorba

Do cudziny za poznaním. – Bratislava: PaRPRESS, 2002. – 134 s.

Kátov a jeho folklór. – 1. vyd. – Bratislava: Ofprint, 1999. – 111 s.

Krátky slovník nárečia slovenského modranského podľa Konštantína Palkoviča. – 1. vyd. – Bratislava: Print-Servis, 1996. – 196 s.

Krátky slovník nárečia slovenského záhoráckeho senického podľa Konštantína Palkoviča. – 1. vyd.. – Bratislava: Print-Servis, 1996. – 144 s.

Nárečový výskum. – 1. vyd. – Bratislava: Univerzita Komenského, 1974. – 121 s.

Názvy chorôb domácich zvierat v slovenských nárečiach. Separátny výtlačok. – 1. vyd. – Bratislava: Univerzita Komenského, 1993. s. 159 – 173.

Nešťastné peniaze. Spišské rozprávky. – 1. vyd. – Bratislava: Tatran, 1988. – 223 s.

Obec Brodské. – 1. vyd. – Bratislava: Print-Servis, 1999. 243 s.

Ohoľ ho! Rozprávky zo Záhoria. – 1. vyd. – Bratislava: Ofprint, 1999. – 199 s.

Osobná bibliografia. – 1. vyd. – Skalica: Záhorské múzeum, 2000. 28 s.

Osobnosti Záhoria. Heslár osobností Záhoria. – Senica: Okresná knižnica, 1993. – 72 s.

Úvod do štúdia slovenského jazyka. – 1. vyd. – Bratislava: Univerzita Komenského, 1983. – 79 s.

Výskum nárečovej lexiky. Autoreferát. – 1. vyd. – Bratislava: MŠ SSR, Filozofická fakulta UK, b. r.. – 21 s.

Z detského folklóru v Lopašove. – 1. vyd. – Skalica: Záhorské múzeum, 1992. – 47 s.

Z nárečia starej Modry. Ľudová keramická terminológia. – 1. vyd. – Modra: Múzeum Ľ. Štúra, 1993. – 88 s.

Záhorácky slovník. – 1. vyd. – Bratislava: HEVI, 1997. – 273 s.

Články

Augustinska, Daniela

Tri razy ho pohryzli psy: Slová do Záhoráckeho slovníka zbieral vyše päťdesiat rokov. – In: Život. - Roč. 48, č. 3 (1998), s. 23.

Barošková, Viera

Išeu buechám zauožít. - In: Trnavský hlas. – Roč. 4, č. 2 (1998), s. 18.

Drahošová, Viera

Za PhDr. Konštantínom Palkovičom, CSc. – In: Záhorie. – Roč. 17, č. 6 (2008), s. 26-27.

Fordinálová, Eva

Náš rozhovor s jazykovedcom Konštantínom Palkovičom. – In: Záhorie. – Roč. 6, č. 3 (1997), s. 14-17.

Jazykovedným dielom zviditeľnil nielen Záhorie. – In: MY týždenník pre Záhorie. – Roč. 7, č. 42 (2008), s. 8.

Košík, Ľudovít

Slávnosť uvedenia knihy Brodské. – In: Záhorie. – Roč. 8, č. 3 (1999), s. 31-33.

Moravčík, Štefan

Akuťaját, ancvaj, aňi hňi... Krátky slovník nárečia slovenského Záhoráckeho senického podľa Konštantína Palkoviča. – In: Záhorie. – Roč. 6, č. 1 (1997), s. 19-30.

Palkovič, Konštantín

Ako sa na Záhorí Prezývali. – In: Záhorie. – Roč. 12, č. 6 (2003), s. 34-36.

Palkovič, Konštantín

Ako vznikli smrdácké kúpele. – In: Záhorie. – Roč. 1, č. 3 (1992), s. 25.

Palkovič, Konštantín

Alexander Holovič. – In: Naše Záhorie. – Roč. 3, č. 5 (1996), s. 12.

Palkovič, Konštantín

Bubeník Ambróz Mráz z Brodského. – In: Záhorie. – Roč. 13, č. 2 (2004), s. 31-32.

Palkovič, Konštantín

Čo skrýva Veleš v Brodskom. – In: Záhorie. – Roč. 2, č. 1 (1993). S. 12-13.

Palkovič, Konštantín

Filozof Augustín Riška. - In: Záhorie. – Roč. 14, č. 2 (2005), s. 17-18.

Palkovič, Konštantín

Geograf Michal Lukniš a Záhorie. – In: Záhorie. – Roč. 2, č. 1 (1993), s. 3.

- Palkovič, Konštantín
Geografické názvy na Záhorí. – In: Záhorie. – Roč. 3, č. 2 (1994), s. 25.
- Palkovič, Konštantín
Kňaz a spisovateľ Matej Hések. – In: Záhorie. – Roč. 7, č. 6 (1998), s. 13.
- Palkovič, Konštantín
Kňaz a spisovateľ Štefan Vragaš. – In: Záhorie. – Roč. 1, č. 3 (1992), s. 23-24.
- Palkovič, Konštantín
Konope a ich spracovanie v Prietrži. – In: Záhorie. – Roč. 4, č. 3 (1995), s. 19-21
č. 4 (1995), s. 47-49.
- Palkovič, Konštantín
Konštantín Čulen o Záhorí. – In Naše Záhorie. – č. 2 (1994), s. 29.
- Palkovič, Konštantín
Ľudovít Šmelík a výskum záhorských priezvisk. – In Záhorie. – Roč. 9, č. 6 (2000), s. 20-21.
- Palkovič, Konštantín
Matej Hések. – In: Záhorie. – Roč. 6, č. 6 (1997), s. 13-15.
- Palkovič, Konštantín
Monografia šarišských nárečí. – In: Literárny týždenník. – Roč. 10, č. 45 (1997), s. 7.
- Palkovič, Konštantín
Mykológ a ilustrátor Aurel Dermek. – In: Záhorie. – Roč. 14, č. 5 (2005), s. 19-21.
- Palkovič, Konštantín
Na čom si Bročania zarábali. – In: Záhorie. – Roč. 13, č. 4 (2004), s. 24-26.
- Palkovič, Konštantín
Na skalickom gymnáziu. – In: Záhorie. – Roč. 15, č. 6 (2006), s. 18-19.
- Palkovič, Konštantín
Náš rozhovor s etnológom Mojmirom Benžom. – In: Záhorie. – Roč. 7, č. 4 (1998), s. 18-20.
- Palkovič, Konštantín
Náš rozhovor s jazykovedkyňou Ellou Sekaninovou.- In Záhorie. –Roč.13, č. 1(2004), s.27-32
- Palkovič, Konštantín
Plautus v skalickom rúchu. – In: Naše Záhorie. – č. 4 (1994), s. príloha
- Palkovič, Konštantín
Samuel Hatala a jeho výskum nárečia v Prietrži. – In: Záhorie. – Roč. 6, č. 2 (1997), s. 27-29.
- Palkovič, Konštantín
Slávny gbelský rodák : Marek Juraj Koričánsky. – In: Naše Záhorie, č. 1 (1993), s. 8-9.

- Palkovič, Konštantín
Slovenské osídlenia v Pilišských vrchoch. – In: Slovenské národné noviny. – Roč. 9, č. 4 (1998) s. 5.
- Palkovič, Konštantín
Slovník odlišných záhoráckych slov. – In: Národná osveta. – Roč. 5, č. 6 (1995), s.
- Palkovič, Konštantín
Spisovateľka Júlia Kurilová. – In: Záhorie. – Roč. 9, č. 3 (2000), s. 30.
- Palkovič, Konštantín
Spojenie medzi moravským poľom a Záhorím. – In: Naše Záhorie. – č. 1 (1994), s. 4.
- Palkovič, Konštantín
Súkromný archív a galéria Dušana M. Janotu. – In: Slovenské pohľady. – Roč. 4+111, č. 6 (1995), s.
- Palkovič, Konštantín
Svadobný zvyk v Trnenci. – In: Naše Záhorie. – Roč.2, č. 3 (1995), s. 12
- Palkovič, Konštantín
Tradičná hygiena v Brodskom. – In: Naše Záhorie. – č. 4 (1996), s. 22.
- Palkovič, Konštantín
Turistika na Záhorí. – In: Záhorie. – Roč. 4, č. 3 (1995), s. 26-27
- Palkovič, Konštantín
Veselé príbehy z Brodského. – In: Záhorie. – Roč. 2, č. 3(1993), s. 26-27.
- Palkovič, Konštantín
Významný gbelský rodák poľnohospodársky odborník. – In: Záhorie. – Roč. 10, č. 5 (2001), s. 12-14.
- Palkovič, Konštantín
Výskum záhorských nárečí. – In: Slovenská reč. – Roč. 58, č. 6 (1993), s. 352-357.
- Palkovič, Konštantín
Zberatelia záhorských rozprávok. – In: Naše Záhorie. – č. 3 (1994), s. 24.
- Palkovič, Konštantín
Zo slovesnej kultúry habánov. – In: Záhorie. – Roč. 4, č. 1 (1995), s. 11-14.
- Palkovič, Konštantín
Zo zvykov v Oreskom a v Chropove. – In: Naše Záhorie. – č. 2 (1995), s. 11.
- Rozlúčili sme sa s významným občanom. – In: Brodčan. - Nulté číslo 2008, s. 3.

Soukup, Milan

Nač teho tolko klohníš. – In: Naša Senica. – Roč. 20, č. 2 (1997), s. 9.

Vzácnny jubilant z Brodského. – In: Záhorie. – Roč. 8, č. 5 (1999), s. 34.

Názov: Konštantín Palkovič – bibliografický leták

Zostavila: Oľga Pšenová

Zodp. redaktorka: Mgr. Katarína Soukupová, riad. ZK

Rok vydania: 2009

Vydala: Záhorská knižnica Senica